

Mirko Malez (1924–1990)

Paleolitska stroka je po smrti dr. Djura Baslerja izgubila 23. avgusta 1990 še enega nadvse dragocenega človeka, akademika prof. dr. Mirka Maleza. Kot predstavnik povojne generacije sem še imel priložnost, da sem z obema osebno sodeloval in ju tako spoznal tudi z najbolj pristne človeške strani.

Z akademikom Malezom sem navezal stike nekaj let pred njegovo smrtjo, ko sem z novimi paleontološkimi najdbami iz slovenskih jam obiskal njegov zavod in kasneje njegova širokopotezna izkopavanja v Vindiji. Čeprav je bila med nama velika razlika v letih, v akademskih nazivih in v strokovnosti, me je, proti pričakovanju, sprejel kot starega, dobrega znanca. S simpatijo je spremljal dogajanja v slovenskem paleolitiku in dal priznanje še tako skromnemu dosežku. Ob neki priložnosti mi je celo ponudil v obdelavo celotno paleolitsko gradivo iz Vindije ali Šandalje. Tik pred smrtjo je napisal članka o najdbi fosilnih ostankov alpskega volka iz novega paleolitskega najdišča v Sloveniji in me širokogrudno vzel za soavtorja. To je bil njegov zadnji prispevek k slovenski paleolitski stroki, ki mu je bila vzor, pri kateri se je učil in jo nazadnje v določenem smislu celo prekosil. Ena njegovih poslednjih velikih želja, ki se mu, žal, ni izpolnila, je bila, da bi videl Potočko zijalko.

Morda ni zgolj naključje, da je v najpomembnejši hrvaški paleolitski provinci, Hrvatskem Zagorju, tudi rojstni kraj Mirka Maleza. Rodil se je 5. novembra 1924 na pol slovenskim staršem v vasi Ivanec pod goro Ivančico v neposredni bližini znamenite Vindije, ki ji je posvetil velik del svoje raziskovalne energije. Tu je v skromnih razmerah začel svojo življenjsko pot in znanstveno kariero. Na njej mu ni bilo nič podarjeno, temveč si je vse pošteno zaslužil s svojo nadarjenostjo ter s trdim in garaškim delom. Njegovo pravo znanstveno-strokovno delo se je začelo šele doma, po končani službi, kot mi je sam zaupal. V znanost je stopil sorazmerno pozno, ker je zavrla njegovo šolanje vojna. Že v gimnaziji se je kot član Planinskega društva Ivančica v rojstnem Ivancu začel zanimati za speleologijo in arheologijo. Pri tem ga je spodbujal njegov mecen in mentor S. Vuković. Iz zgodnjega povojnega obdobja so njegova prva objavljena dela v časopisih *Srednješkolač* (Zagreb) in *Varaždinske vijesti* (Varaždin) pod mentorstvom gimnazijskega profesorja Vukovića. Prvič je stopila v njegovo življenje tudi jama Vindija, ki jo je arheološko-amatersko raziskoval S. Vuković. Po končani gimnaziji se je leta 1948 vpisal na Prirodoslovno-matematično fakulteto zagrebške univerze, na kateri je v petih letih diplomiral, star 29 let. Kot študent je zelo aktivno sodeloval pri Jamarski sekciji Planinskega društva Željezničar (Zagreb) in bil med idejnimi pobudniki prvega planinsko-speleološkega časopisa *Speleolog*, ki je začel izhajati leta 1953. Istega leta je Malez diplomiral in postal asistent pri Geološko-paleontološki zbirki in laboratoriju za kras, ki sta se predvsem po njegovi zaslugi razvila v Zavod

za paleontologijo in geologijo kvartarja pri JAZU z bogatimi paleontološko-arheološkimi zbirkami in strokovno usposobljenim kadrom. V študentskih letih je napisal vrsto člankov in prispevkov za revijo *Naše planine* (Zagreb). Ti so dejanski začetek njegovega eksplozivnega pisanja s končnim rezultatom več kot 420 znanstvenih, strokovnih in poljudnih objav v domačih in tujih revijah, zbornikih in knjigah. Od tega več kot 70 s paleolitsko tematiko.

Speleologija je bila ena od pomembnejših dejavnosti Maleza v desetletnem obdobju med diplomom in doktoratom. Logična posledica tega je bilo odkritje novih paleolitskih najdišč na Hrvaškem, posebej jame Veternica. Iz tega obdobja so tudi prvi Malezovi članki s paleolitsko tematiko. Leta 1963 je doktoriral s temo *Stratigrafska i paleontološka proučavanja diluvijalnega nalazišta u pećini Veternici (Medvednica)*. Delo še danes velja za vzorno obdelavo paleontološkega gradiva iz paleolitskega najdišča.

Ko je leta 1968 postal dopisni član JAZU, je njegova bibliografija štela že 141 enot. Za seboj je imel pomembna paleolitska odkritja v Romualdovi pećini, Šandalji, Veliki pećini in Veternici. Potrebno je poudariti, da je vse izsledke svojih izkopavanj takoj preliminarno obdelal in objavil. Tak način dela ima sicer svoje pomanjkljivosti, zaradi česar se vsi niso vedno strinjali z njim. Sadovi znanstvenoraziskovalnega dela pa obstajajo še naprej, ne glede na to, da se spreminjajo razlage odkritega.

Malez je bil neutrudljiv delavec, ki ni počival na lovorikah svojih dosežkov. Obratno, vsako napredovanje je vzel kot obveznost, narediti več in več. Tako spada obdobje, v katerem je od dopisnega napredoval do rednega člana JAZU (1979), med njegova najbolj delovna. Tedaj je dosegel največ tudi v raziskavah in objavah paleolitskih najdišč. Vrhunec njegovega terenskega udejstvovanja so bila nedvomno izkopavanja v Vindiji. Tedaj so napeljali v jamo električno, zgradili mini železnico za odvoz nakopanega materiala, organizirali spiranje jamskih sedimentov, postavili pred jamo pravi terenski laboratorij in kupili vso potrebno opremo in stroje. Skratka, po tujih vzorih je uvedel za naše razmere pravo tehnološko revolucijo v paleolitsko terensko delo. Pri tem so mu pomagale njegova organizacijska sposobnost, vztrajnost in delavnost. Njegov velik prispevek iz sedemdesetih let so tudi objave poročil o krapinskih paleolitskih najdbah v stratigrafskem in paleontološkem kontekstu.

V osemdesetih letih se krivulja Malezove strokovne dejavnosti še vedno strmo dviga. To je bil čas neumornega pisanja: 160 prispevkov z raznovrstno tematiko, ki se v glavnem nanašajo na njegovo sprotno in preteklo terensko dejavnost. V ospredju so prikazi najdb fosilnih hominidov na Hrvaškem. Vse pomembnejše pleistocenske ostanke človeka (Vindija, Velika pećina, Šandalja itd.), razen krapinskih, je s svojo srečno roko odkril Malez. Zato ni presenetljivo, da

ga je leto dni pred smrtjo priznala tudi tujina. Postal je dopisni član Avstrijske akademije znanosti.

Mirko Malez je bil ves čas svojega službovanja razpet med terenskim in kabinetnim delom. Povsod je bil enako uspešen in nikoli ni na račun enega zanemarljiv drugoga. Paleolitska arheologija je samo manjši del njegovega zelo kompleksnega opusa, ki zajema še kvartarno geologijo, kvartarne in terciarne vretenčarje, fosilne hominide in speleologijo. Pomembne so njegove stratigrafske razprave o ključnih paleolitskih najdiščih na Hrvaškem: Krapini, Šandalji, Veliki pećini, Veternici in Vindiji, podprte s številnimi radiokarbonskimi datacijami. Vsa našeta najdišča, razen Krapine, je tudi sam izkopaval in predvsem paleontološko vzorno obdelal. Redki posamezniki se lahko pohvalijo s toliko odkritji paleolitskih najdišč kot Malez. Skoraj

vsa najdišča v Istri, Dalmaciji in na otokih poznamo po njegovi zaslugi. Dodati je treba še nekatera najdišča v Hrvatskem Zagorju, Slavoniji in Bosni. Med njimi so zelo redke najdbe iz starejšega paleolitika. Trajno priznanje je dobil z uvrstitvijo svojih odkritij v svetovno zakladnico paleolitika. Tako so od vseh jugoslovanskih paleolitskih najdišč v delu *The Times Atlas of Archaeology* samo Krapina, Šandalja, Vindija, Veternica, Velika pećina in Crkvina. Po Malezu ostaja tudi Zavod za paleontologijo in geologijo kvartarja pri JAZU (sedaj HAZU), v katerem je našla zaposlitev vrsta novih, visoko kvalificiranih strokovnjakov, ki jim je bil sam mentor. Iskreno jim želim, da bi uspešno nadaljevali delo, ki ga je tako velikopotezno začel Mirko Malez, vendar ga zaradi usodne bolezni ni mogel dokončati.

Izbrana bibliografija Mirka Maleza (paleolitik)

1956

Die Höhle Veternica, eine neue paläolithische Fundstelle in Kroatien. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.* 3/1, Zagreb 1956, str. 11–12.

Paläolithikum in Samobor bei Zagreb. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.* 3/2, Zagreb 1956, str. 49–50, 1 sl.

1959

Das Paläolithikum der Veternicahöhle und der Bärenkult. – *Quartär* 10/11 (1958–1959), Bonn 1959, str. 171–188, 7. sl. Tri svjetski poznata prethistorijska nalazišta Hrvatskog zagorja. – *Zagorski koledar* 1960, Zagreb 1959, str. 82–95, 7 sl.

1960

Entdeckung des ersten paläolithischen Fundortes in Dalmatien. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.* 5/4, Zagreb 1960, str. 102–104, 1 sl.

1961

Pećina Veternica kao paleolitsko nalazište s tragovima kulta medvjeda. – *Drugi jugoslavenski speleološki kongres, Split (1958)*, Zagreb 1961, str. 123–138, 4 sl., 4 t.

1964

Šandalja bei Pula – ein neuer und wichtiger paläolithischer Fundort in Istrien. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.* 9/6, Zagreb 1964, str. 154–155, 2 sl.

1966

Two new Paleolithic sites at Sinai. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.*, (A), 11/4–6, Zagreb 1966, str. 102–105, 3 sl. Soavtor: I. Crnolatac.

1967

Paleolit Velike pećine na Ravnoj gori u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. (Das Paläolithikum der Höhle Velika Pećina auf der Ravna Gora/NW Kroatien). – *Arh. rad. raspr.* 4/5, Zagreb 1967, str. 7–68, 11 sl., 8 t., 1 pril.

Paleolitska nalazišta Hrvatske. (Paläolithische Fundstellen in Kroatien). – *Arh. vest.* 18, Ljubljana 1967, str. 255–284, 1 zmd., 1 tabela, 6 t.

1968

Tragovi paleolita u Romualdovoj pećini kod Rovinja u Istri. (Paläolithische Spuren in der Romualdohöhle bei Rovinj in Istrien). – *Arh. rad. raspr.* 6, Zagreb 1968, str. 7–26, 5 sl., 4 t.

1969

Paleontološka i paleolitska istraživanja u 1966. godini. – *Ljet. JAZU* 73 (1966), Zagreb 1969, str. 377–384, 8 t.

Paleontološki i prethistorijski nalazi u pećinama Velebita. – V: *Poljak, Ž. Velebit*, Zagreb 1969, str. 97–100, 1 sl.

Rezultati određivanja apsolutne starosti pleistocenskih naslaga Šandalje II kod Pule u Istri. (Die Ergebnisse der Bestimmung des absoluten Alters der pleistozänen Schichten von Šandalja II bei Pula in Istrien). – *Geol. vjes.* 22 (1968), Zagreb 1969, str. 121–133, 1 sl.

Soavtor: J. C. Vogel

Šandalja bei Pula – eine bedeutende Ansiedlung der jungpaläolithischen Jäger in Istrien. – 5. *Internationaler Kongress für Speläologie, Stuttgart (1969)*, (Abh. 3, Sek. Speläogenese, Höhlenbesiedlung), München 1969, 7 str., 2 sl., 2 t.

Über das Paläolithikum der Höhle Velika Pećina auf der Ravna Gora in NW-Kroatien. – *Actes du IVe Congrès International de Spéléologie en Yougoslavie (1965)*, 4/5, *Biospéléologie-Spéléologie Préhistorique*, Ljubljana 1969, str. 371–377, 2 sl., 1 t.

1970

Die Ergebnisse der Radiokarbonanalysen der quartären Schichten der Velika Pećina in Nordwest-Kroatien. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.*, (A), 15/11–12, Zagreb 1970, str. 390–391, 1 sl.

Soavtor: J. C. Vogel

Izveštaj o paleontološkim i paleolitskim istraživanjima u 1968. godini. – *Ljet. JAZU* 74 (1968), Zagreb 1970, str. 429–435, 4 t.

Paleolitik na području istočne obale Jadrana. (Das Paläolithikum im Gebiete der Ostküste der Adria). – V: *Adriatica praehistorica et antiqua. Zbornik radova posvećen Grgi Novaku*, Zagreb 1970, str. 1–16, 4 sl.

Paleolitska kultura Krapine u svjetlu novijih istraživanja. (Die paläolithische Kultur von Krapina im Lichte neuerer Untersuchungen). – V: *Krapina 1899–1969*, Zagreb 1970, str. 57–129, 50 t.

Paleontološka, paleolitska i speleološka istraživanja u 1967. godini. – *Ljet. JAZU* 74 (1967), Zagreb 1970, str. 419–428, 8 t.

Rezultati radiokarbonskih analiza kvartarnih naslaga Velike pećine u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. VII kongres geologa SFRJ, *Sadržaji referata*, Zagreb 1970, str. 18–20.

Rezultati radiokarbonskih analiza kvartarnih naslaga Velike pećine u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. (Die Ergebnisse der Radiokarbonanalysen der quartären Schichten der Velika Pećina in Nordwest-Kroatien). VII kongres geologa SFRJ, (*Pređavanja*) 1, Zagreb 1970, str. 167–175, 1 sl.

1971

Gornjovirimska fauna i tragovi palcolitika u Gornjoj bijambarskoj pećini kod Olova u Bosni. (Die Jungwürmfafauna und die Spuren des Paläolithikums in der Oberen Bijambarchöhle bei Olovo in Bosnien). – *Rad JAZU* 358, Zagreb 1971, str. 209–248, 4 sl., 1 tabela, 2 t.

Naseljavanje dinarskog krša u pleistocenu. (The colonization of Dinaric Karst in the Pleistocene). – V: *Simpozij o zaštiti prirode u našem kršu* (1970), Zagreb 1971, str. 63–80, 6 sl., 16 t.

Naseljavanje istočne jadranske obale u paleolitu. – *Zbornik za nar. život i običaje* 45, Zagreb 1971, str. 503–513, 10 sl.

Paléolithique et Mésolithique. – VIIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. *Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie. Recherches et résultats*, Beograd 1971, str. 245–264, 1 zmd.

Soavtor: F. Osolo

Šandalja près de Pula – station paléolithique. – VIIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. *Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie. Recherches et résultats*, Beograd 1971, str. 122–124.

Velika pećina à Ravna Gora, Goranci – station paléolithique. – VIIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. *Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie. Recherches et résultats*, Beograd 1971, str. 124–127, 1 sl.

1972

Eine neue paläontologische und paläolithische Fundstelle in Westbosnien. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.*, (A), 17/7–8, Zagreb 1972, str. 229–231, 4 sl.

Soavtorja: M. Rukavina, T. Slišković.

Nova dostignuća u istraživanju paleolitika u nekim pećinama Hrvatske. – *Program 6. kongresa speleologov Jugoslavije, Lipica*, 1972. Postojna 1972, str. 34–35 (ciklostil).

1973

Paleontološka i paleolitska istraživanja u 1972. godini. – *Ljet. JAZU* 77 (1972), Zagreb 1973, str. 279–289, 8 t.

Prvi ljudi na teritoriju Like, Lika u prošlosti i sadašnjosti (Plitvice 1971) – *Zbor. Hist. arhiva* 5, Karlovac 1973, str. 121–130, 3 sl., 4 t.

Rasprostranjenost paleolitika i mezolitika u širem pojasu naše Jadranske obale. (Verbreitung der paläolithischen und mesolithischen Lokalitäten im Gebiet der Ostküste der Adria). – *Vjes. arh. hist. dalm.* 68 (1966), Split 1973, str. 7–26, 6 sl., 10 t.

Results of investigations on the Paleolithic in some caves of Croatia (Yugoslavia). – *6th International Congress of Speleology, Olomouc 1973, Ela, Archeology/Paleolithic man in the karst, Abstract of papers* 165, Olomouc 1973, str. 165.

1974

Istraživanje paleolitika i mezolitika na području Liburnije. (nem. povzetek brez naslova). – *Libur. teme* 1, Opatija 1974, str. 17–49, 18 sl., 12 t.

Nova dostignuća u istraživanju paleolitika u nekim pećinama Hrvatske. (New achievements in investigations on the Palaeolithic in some caves of Croatia). – *Acta cars.* 6, Ljubljana 1974, str. 257–270, sl. 3.

Noviji rezultati istraživanja paleolitika u Velikoj pećini, Veternici i Šandalji (Neue Ergebnisse der Paläolithikum-

Forschungen in Velika Pećina, Veternica und Šandalja [Kroatien]). – *Arh. rad. raspr.* 7, Zagreb 1974, str. 7–44, 12 sl., 8 t.

Noviji rezultati istraživanja paleolitskih nalazišta na području Riječke regije. (Neuere Ergebnisse der Erforschung paläolithischer Fundorte in dem Gebiet von Rijeka). – *Vij. muz. konz. Hrv.* 23/5, Zagreb 1974, str. 93–98, 8 sl.

Paleolitsko nalazište Lopar na Otoku Rabu. (The Palaeolithic site of Lopar, Island of Rab). – *Vij. muz. konz. Hrv.* 23/5–6, Zagreb 1974, str. 98–103, 3 sl.

Tardigravetijen Lopara na otoku Rabu (The Tardigravettian of Lopar, island of Rab). – *Arh. rad. raspr.* 7, Zagreb 1974, str. 45–74, 2 sl., 8 t.

Two new sites of Pleistocene Fauna and of the Palaeolithic in Bosnia. – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.* (A) 19/3–4, Zagreb 1974, str. 80–83, 4 sl.

Soavtorji: D. Rukavina, T. Slišković, A. Kapel.

Über die Bedeutung der Entdeckung von Geröllgeräten in den Villfranchiumsschichten der Šandalja I in Istrien (Kroatien, Jugoslawien). – *Bull. sc. Cons. Acad. Youg.*, (A), 19/3–4, Zagreb 1974, str. 79–80, 2 sl.

1975

Neki problemi paleolitika na istočnoj obali Jadrana. (Einige Probleme des Paläolithikums an der Ostküste des Adriatischen Meeres). – *Rad JAZU* 371, Zagreb 1975, str. 121–153, 15 sl., 4 t.

Otkriće najstarijeg kamenog oruđa u južnoj Istri. (Entdeckung des ältesten Steingerätes in Südstrien). (La scoperta di antichissimi utensili litici nell'Istria meridionale). – *Jadr. zbor.* 9, (1973–1975), Pula, Rijeka 1975, str. 297–308, 3 sl., 4 t.

Tragovi paleolitika u Lici i susjednim oblastima. (Spuren des Paläolithikums in Lika und den benachbarten Gebieten). – *Arheološka problematika Like*, Izd. Hrv. arh. dr. 1 (Otočac, 1974), Split 1975, str. 9–18, 6 sl.

1976

Ergebnisse der Paläolithikum-Forschungen in einigen Höhlen Kroatiens (Jugoslawien). – *Proceedings of the 6th International Congress of Speleology, Olomouc (1973), (VI) Papers of the Section Speleo-Archaeology. Ea: Paleolithic man in the Karst, Ea 005*, Praha 1976, str. 39–46, 3 sl.

Prilog poznavanju nekih problema paleolitika na istočnoj obali Jadrana. (Beiträge zur Kenntnis einiger Probleme des Paläolithikums an der Ostküste der Adria). – *Materijali* 12 (1972), Zadar (1972), Zadar 1976, str. 9–15, 1 sl., 6 t.

1977

Naseljavanje Požeške kotline u paleolitu. – V: *Požega 1227–1977*, Slavonska Požega 1977, str. 76–83, 17 sl.

Soavtorja: M. Poje, D. Rukavina.

Naseljavanje Požeške kotline u paleolitu. (Die Besiedlung des Talkessels von Slavonska Požega im Paläolithikum). – *Vjes. muz. Pož. kot.* 1, Slavonska Požega 1977, str. 15–23, 13 sl.

Osnovne crte paleolitika i mezolitika na području Istre. (I tratti caratteristici del paleolitico e del mesolitico sul territorio dell'Istria). – *Znanstveni skup Noviji rezultati u proučavanju povijesti i kulture Istre, Prilozi za povijest i kulture Istre, Materijali* 1, Pula 1977, str. 16–17 in 66–68.

1978

Fossile Menschen aus Nordwestkroatien und ihre quartärgeologische, paläontologische und paläolithische Grundlage. – *Colleg. antr.* 2, (1978), Zagreb 1978, str. 29–41, 8 sl.

Fossile Menschen aus Nordwestkroatien und ihre quartärgeologische, paläontologische und paläolithische Grundlage. – *Proceedings of the 1st Congress of European Anthropology, Zagreb, Yugoslavia, September 1–3, 1977*, Zagreb 1978, str. 49.

Novija istraživanja paleolitika u Hrvatskom zagorju (Neuere Untersuchungen des Paläolithikums im Kroatischen Zagorje). – *Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, znan. skup. Varaždin 22–25. X. 1975*, Izd. Hrv. arh. dr. 2, Zagreb 1978, str. 9–69, 40 sl.

Paleolitički ostaci na području zagrebačke regije. Sinopsisi referata. – *Obavij. Hrv. arh. dr. 10/2*, Zagreb 1978, str. 11–12.

Stratigrafski, paleofaunski i paleolitički odnosi krapinskog nalazišta. (Stratigraphische, paläofaunistische und paläolithische Verhältnisse des Fundortes Krapina). – V: *Krapinski pračovjek i evolucija hominida*, Zagreb 1978, str. 61–102, 19 sl., 1 pril.

1979

Gospodska pećina – novi lokalitet paleolitika u Dalmaciji. (Die Höhle Gospodska Pećina – eine neue paläolithische Fundstelle in Dalmatien). – *Vjes. arh. hist. dalm. 72/73*, Split 1979, str. 5–11, 2 sl.

Kvartargeološki i paleolitički odnosi u Gospodskoj pećini iznad izvora Cetine (Dalmacija). (Quartärgeologische und paläolithische Verhältnisse in der Höhle Gospodska Pećina oberhalb der Quelle der Cetina [Dalmatien]). – *Krš Jugoslavije 10/2*, Zagreb 1979, str. 45–76, 4 sl., 3 tabele, 6 t.

Osnovne crte paleolitika i mezolitika u Hrvatskoj. (Grundzüge des Paläolithikums und Mesolithikums in Kroatien). – *Rad JAZU 383*, Zagreb 1979, str. 117–153, 8 t., 1 pril.

Paleolitsko doba u Makedoniji. Prirodni okviri, rad na istraživanju i nalazišta paleolitskog doba u Makedoniji. – V: *Praist. jug. zem. 1, Paleolitsko i mezolitsko doba*, Sarajevo 1979, str. 407–417.

Paleolitsko i mezolitsko doba u Hrvatskoj. Prirodni okviri, Rad na istraživanju paleolitskog i mezolitskog doba u Hrvatskoj. Nalazišta paleolitskog i mezolitskog doba u Hrvatskoj. Paleolitske i mezolitske regije i kulture u Hrvatskoj. – V: *Praist. jug. zem. 1, Paleolitsko i mezolitsko doba*, Sarajevo 1979, str. 197–295, 6 sl., 3 tabele, 18 t.

1980

Prehistorija. Serija vodiča, Arheološki muzej Zagreb, Zagreb 1980, 66 str., 42 sl.

Šandalja – Jugoslavie. – V: *Les Premiers Habitants de l'Europe 1500000 – 100000 ans*, Publ. Soc. des Amis du Musée de l'Homme, Paris 1981, str. 29–31, 3 sl.

Soavtor: M. Paunović

1981

Paleolitik na području Zagreba. (Paläolithikum auf dem Gebiet von Zagreb). – *Arheološka istraživanja u Zagrebu i njegovoj okolici, Znanstveni skup od 14–16. studenog 1978. u Zagrebu*, Izd. Hrv. arh. dr. 6, Zagreb 1981, str. 65–108, 23 slik.

1982

Bukovac. – V: *Enciklopedija Jugoslavije 2, Bje-Crn*, Zagreb 1982, str. 570–571.

Šandalja. – V: *Origine et Evolution de l'Homme, Laboratoire de Préhistoire du Musée de l'Homme, Museum National d'Histoire Naturelle*, Paris 1982, str. 149.

1983

Hušnjakovo. – V: *Šumarska Enciklopedija 2, Grad-Pl*, Zagreb 1983, str. 105–106, 1 sl.

Prilog poznavanju kulta spiljskog medveda u paleolitiku Hrvatske. – *Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena 49*, Zagreb 1983, str. 333–347, 5 sl., 4 t.

Razvoj kvartara, fosilnog čovjeka i njegovih materijalnih kultura na tlu sjeverne Hrvatske. – V: *Varaždinski zbornik 1181–1981*, Varaždin 1983, str. 129–144, 12 sl., 6 t.

1984

Kult spiljskog medveda u paleolitiku Hrvatske. Lov u prehistoriji. – *Lovački vjesnik 42/1–2, 3*, Zagreb 1984, str. 12–14, 3 sl. in str. 44–45, 2 sl.

Kvartarnogeološka, paleontološka i paleolitička istraživanja u spiljama Hrvatske. (Quartärgeologische, paläontologische und paläolithische Forschungsarbeiten in den Höhlen Kroatiens). – *Deveti jugoslavenski speleološki kongres, Karlovac 1984*, Zagreb 1984, str. 169–183, 6 sl.

Paleolitik i mezolitik okolice Ruševa u Požeškoj kotlini. – *Pož. zbor. 5* (1984), Slavonska Požega 1984, str. 69–93, 13 sl.

Soavtorja: J. Kunkera, D. Miletić.

Spilja Vindija kao kultno mjesto neandertalaca. – *Sažeci predavanja 9. kongresa speleologa Jugoslavije*, Izd. Speleol. dr. Hrv. 2 (1984), Zagreb 1984, str. 33–34.

1985

Spilja Vindija kao kultno mjesto neandertalaca. (The Vindija Cave as a Cult Place of a Neanderthal Man). – *God. Grad. muz. Var. 7*, Varaždin 1985, str. 31–47, 8 sl.

1986

Kvartarnogeološka osnova prehistorijskih istraživanja na području sjeverne Hrvatske. – *Obavij. Hrv. arh. dr. 18/2*, Zagreb 1986, str. 11–12.

On the Possibility of the Existence of a Skull Cult in Neanderthals from the Vindija Cave (Croatia, Yugoslavia). (O mogućnosti postojanja kulta lobanje kod neandertalaca iz spilje Vindije [Hrvatska, Jugoslavija]). – *Colleg. Antr. 9* (1985), 2, Zagreb 1986, str. 231–240, 4 sl.

1987

Geološki, paleontološki i prehistorijski odnosi otoka Raba. (Die geologische, paläontologische und vorhistorische Beziehungen der Insel Rab). – *Rabski zbornik, Zbornik radova znanstvenog skupa o otoku Rabu, 25.–27. 10. 1984*, Zagreb 1987, str. 141–146, 3 sl.

Paleontološke, paleolitičke i arheozoološke osobitosti zapadne Istre (Peculiarità paleontologiche, paleolitiche ed archeozoologiche dell'Istria Occidentale). – *Zbor. Porešt. 2*, Poreč 1987, str. 9–32, 12 sl.

Potočka zijalka. – V: *Šumarska Enciklopedija 3, Plj-Žut*, Zagreb 1987, str. 26.

Pregled paleolitičkih i mezolitičkih kultura na području Istre. (Übersicht der paläolithischen und mesolithischen Kulturen in Istrien). – *Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju*, Izd. Hrv. arh. dr. 11 (1986), Pula 1987, str. 3–47, 23 sl.

Velika pećina. – V: *Šumarska Enciklopedija 3, Plj-Žut*, Zagreb 1987, str. 570, 1 sl.

Veternica. – V: *Šumarska Enciklopedija 3, Plj-Žut*, Zagreb 1987, str. 571–572.

Vindija. – V: *Šumarska Enciklopedija 3, Plj-Žut*, Zagreb 1987, str. 572.

1988

Hušnjakovo. – V: *Enciklopedija Jugoslavije 5, Hrv.-Janj.*, Zagreb 1988, str. 469–470, 1 sl.

Kvartarno-geološka osnova i naseljavanje Brodskog Posavlja u paleolitiku i mezolitiku. – *Obavij. Hrv. arh. dr. 20/2* (1988), Zagreb 1988, str. 15.

Soavtor: Lenardić-Fabić J.

Lov na nosoroge u prehistoriji na tlu Hrvatske. – *Lovački vjesnik 46*, Zagreb 1988, str. 408–410, 5 sl.

Prehistorijske koštane ruktovrine iz spilje Vindije (Hrvatska, Jugoslavija). (Vorgeschichtliche Knochenartefakte aus der Höhle Vindija [Kroatien, Jugoslawien]). – *Rad. Zav. znan. rad JAZU 2*, Varaždin 1988, str. 217–252, 14 sl., 3 t.

Riječko područje u paleolitičko i mezolitičko doba. – V: *Povijest Rijeke*, Rijeka 1988, str. 35–38, 4 zmd.

Ivan TURK